

Den første kristne katekisme

De tolv apostlers lære

Av professor G. Klein, jødisk Rabiner

Trykt i Stockholm 1908

Denne katekisme ble utgitt av de tolv apostler for å hjelpe de første hedningekristne til et sant liv i Gud. Denne lille bok har vært skjult for menneskene helt til midt på år 1800 da ble den funnet i Jerusalem sammen med en del andre eldgamle skrifter fra den første kristentid.

I.

1. To veier finnes, en livets og en dødens; men det er en stor forskjell mellom begge veiene.
2. Livets vei er nå denne: For det *første*, du skal elske Gud som har skapt deg. For det *andre*, din neste som deg selv. Men alt som du ikke vil skal hende deg, det må du ikke heller gjøre noen annen.
3. Men den lære som ligger i disse ord, er følgende: Velsign dem som forbanner dere og be for deres fiender, men faste for deres forfølgere. For hva er det for en dyd, om dere elsker dem som elsker dere? Gjør ikke også hedningene det samme? Men dere skulle elske dem, som hater dere, og dere skulle ikke ha noen fiende.
4. Avhold deg fra kjødelig og legemlig begjær! Om noen gir deg ett slag på det høyre kinnben, så vend til ham og det andre, og du skal være fullkommen. Om noen tvinger deg til å gå en mil, så gå to med ham. Om noen tar din trøye, så gi ham også skjorten, om noen har tatt det som er ditt, så krev det ikke tilbake, for du klarer det heller ikke.
5. Gi til hver den som ber deg, og krev det ikke tilbake. For Faderen vil, at alle skal gi av de nådegaver som enhver har mottatt. Salig er den som gir etter Budet, han er jo uten skyld. Men ve den som tar! Visselig, den som lider mangel og tar, han skal være uten skyld, men dem som ikke lider mangel, han skal stå til ansvar hvorfor han har tatt og til hvilket formål. I fengsel skal han kastes og ransakes med hensyn til det han har gjort, og han skal ikke komme ut derfra, før enn han har betalt den siste skjerven.
6. Men også i dette tilfelle gjelder ordet: Din almisse må svette i dine hender, til du har fått rede på hvem du skal gi til.

II.

1. Nå det andre budet av læren:
2. Du skal ikke slå i hjel, ikke bryte ekteskapet, ikke begå pederasti' (homoseksuelle handlinger), ikke bedrive utukt, ikke stjele, ikke drive trolldom, ikke blande gift, ikke fosterfordrivelse (abort), heller ikke drepe det nyfødte barnet. Du skal ikke begjære din nestes eiendom.
3. Du skal ikke sverge, ikke avlegge falskt vitnesbyrd, ikke skjelle noen ut, ikke bære hat (bitterhet) på grunn av lidelse.
4. Du skal ikke ha to meninger, heller ikke ha to tunger, for en dødens snare er det å være tvetunget.
5. Din tale skal ikke være løgnaktig, ikke innholdsløs, men kraftfullt.
6. Du skal ikke være en gjerrigknark eller en røver, en hykler, en sluing eller være hovmodig. Du skal ikke gjøre onde angrep mot din neste.

7. Du skal ikke hate noen mennesker, men tilrettevise en del, be for de andre og ytterligere elske andre mer enn din sjel.

III.

1. Mitt barn, fly fra all ondt og for alt som likner det.
2. Bli ikke vred, for vreden leder til drap, ikke heller ivrig, stridslysten eller listig, for av alt dette oppstår drap.
3. Mitt barn, bli ikke lysten, for lysten leder til utukt, heller ikke uanstendig, heller ikke åpne dine øyne høyt opp (ublu stirring), for fra alt dette oppstår det ekteskapsbrudd.
4. Mitt barn, bli ingen fugleskuer (spesiell spåteknikk), for dette leder til avgudsdyrkelse, heller ikke besverge noen, astrolog (stjernetyder) eller trollmann, du må heller ikke se til noe liknende, for av alt dette oppstår avgudsdyrkelse.
5. Mitt barn, bli ingen løgner, for løgnen leder til tyveri, heller ikke noen vinningslysten eller en som søker forfengelig ære, for av alt dette oppstår tyveri.
6. Min sønn, bli ikke en knurrer, for det leder til forhånelse, heller ikke frekk eller ondsinnet, for av alt dette oppstår forhånelse.
7. Men vær saktmodig, for de saktmodige skal arve jorden.
8. Bli langmodig og barmhjertig, ren, lun og god og skjelv alltid for de ord som du har hørt.
9. Opphøy ikke deg selv og la ikke din sjel bli hovmodig. Din sjel skal ikke holde seg til det høye, men de rettferdige og ringe skal du omgås.
10. De vidervedigheter som møter deg, skal du motta som gode. Husk at ikke noe skjer uten Guds vilje.

IV.

1. Mitt barn, tenk på den som forkynner deg Guds Ord, dag og natt. Men ær han slik som Herren; for der makten forkynnes fra, der er Herren.
2. Men du skal daglig oppsøke de helliges ansikt, så du må vederkveges gjennom deres samtale.
3. Vær ikke årsak til splittelse, stifte heller fred mellom de stridende; hold rett dom, se ikke til personen, når du overbeviser noen om hans overtredelser.
4. Tvil ikke om den skal vare eller ikke.
5. Bli ikke slik som en som strekker ut sine hender til å ta, men knytt dem, da det gjelder å gi.
6. Om du eier noe gjennom dine henders arbeid, så gi en løsepenge for dine synder.
7. Ikke betenk deg om du skulle gi, og knurr ikke når du gir, for du skal erfare hvem som er den gode godtgjøreren av lånet.
8. Du skal ikke avvise den trengende, men bruk alt sammen med din bror, og ikke skal du si at det er din eiendom. For om dere er kamerater i udødelige ting, hvor mye mer da ikke i forgjengelige.
9. Du skal ikke ta din hånd fra din sønn eller datter, men du skal lære dem gudsfrykt fra deres ungdom.
10. Du skal ikke i bitterhet befale din slave eller slavinne, for de håper på den samme Gud, så de ikke må miste frykten for den Gud som er over begge. For ikke kommer Han til å velge etter anseelsen til personen, men dem som Ånden har gjort berett.
11. Men dere slaver lyd deres herrer som et Guds speilbillede, i frykt og beven.

12. Du skal hate alt hykleri og alt som ikke er velbehagelig for Herren.
13. La ikke Herrens Bud fare, men bevar det du har mottatt, uten å legge noe til eller trekke noe fra.
14. Bekjenn i forsamlingen dine overtredelser og trå ikke innfor Gud med en dårlig samvittighet. Dette er livets vei.

VII.

1. Men hensyn til dåpen, så døm slik: Siden dere forut er meddelt alle før nevnte lærer, så døm i Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn i rennende vann.
2. Men om du ikke har rennende vann, så døm i annet vann. Men om det er umulig å gjøre det i kaldt, så ta varmt.
3. Men om du ikke har noe der, så øs det på hodet tre ganger i Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn.
4. Men før dåpen skal døperen og den som skal døpes, faste likesom de øvrige, om de kunne det. Men by den som skal døpes at han faster en eller to dager på forhånd.

VIII.

1. Men deres faster skal ikke skje sammen med hyklerne, for disse faster mandag og torsdag, men dere skulle faste onsdag og fredag.
2. Bed heller ikke slik som hyklerne, men slik som Herren har befalt i sitt Evangelium, slik skal dere bede: Fader vår, du som er i himlene! Helliget worde ditt navn. Tilkomme ditt rike. Skje din vilje, som i himmelen, så og på jorden. Gi oss i dag vårt daglige brød. Forlat oss vår skyld som vi forlater våre skyldnere. Led oss ikke ut i fristelse. Men frels oss fra det onde. Ti ditt er riket og makten og æren i evighet. Amen.
3. Tre ganger om dagen skulle dere be slik.

IX.

1. Videre, med hensyn til takksigelsen, takk slik:
2. For det første med hensyn til kalken: "Vi takker deg, vår Fader, for din tjener Davids hellige vintre, som du har kunngjort oss gjennom din tjener Jesus. Deg være æren i evighet!"
3. Med hensyn til det brødet som er brutt: "Vi takker deg, vår Fader, for livet og den kunnskap, som du har kunngjort oss gjennom din tjener Jesus. Deg være æren i evighet!"
4. Likesom dette brød var strødd rundt om på jorden og ført sammen til ett, så må din kirke sammenføres fra jordens ender til ditt rike. For din er æren og kraften gjennom Jesus Kristus i evighet.
5. Men ingen må ete og drikke ved deres nattverd utenom den som er døpt i Herrens navn, for med hensyn til dette har Herren sagt: Dere skulle ikke gi det hellige til hundene.

X.

1. Men etter at dere har mettet dere, så takk slik:

2. ”Vi takker deg, hellige Fader, for *ditt hellige navn*, som du har gjort en bolig i våre hjerter ved, og for den kunnskap og tro og udødelighet, som du har kunngjort oss gjennom din tjener Jesus. *Deg være ære i evighet!*
3. Du, allmektige hersker, har skapt alt for ditt navns skyld, mat og drikke har du gitt menneskene til å nyte, så at de skulle takke deg, men oss har du i nåde gitt åndelig mat og drikke og evig liv gjennom din tjener.
4. Fremfor alt takker vi deg, fordi du er mektig. *Deg være ære i evighet!*
5. Tenk, Herre, på din kirke og løs henne fra alt ondt og fullend henne i din kjærlighet og før henne, samle henne, den hellige, fra alle fire vindretninger, inn i ditt rike, som du har beredt henne. For din er *makten og æren i evighet!*
6. Må nåden komme, og må denne verden gå under! Hosianna, Davids Gud! Den, som er hellig, trå frem. Den, som ikke er det, gjøre bot! Maran Ata! Amen.
7. Men profetene må dere tillate å gjøre takksigelser, slik som de vil.

XI.

1. Den som kommer til dere og lærer dere alt dette, som nyss er blitt sagt, ta imot han.
2. Men om den som lærer, i forvillelse selv lærer en annen lære, så at han opphever (det som er sagt), så hør ikke på ham. Men lærer han slik at han øker rettferdighet og Herrens kunnskap, så ta imot ham som Herren.
3. Men med hensyn til apostler og profeter skulle dere gå frem i enighet etter Evangeliets bestemmelser.
4. Hver apostel som kommer til dere, skal mottas som Herren.
5. Likevel skal han ikke stoppe lenger enn en dag; om så er nødvendig, ytterligere en. Men stopper han tre dager, så er han en falsk profet.
6. Men når apostelen drar bort, skal han ikke motta noe utenom (så mye) brød, at det rekker til neste nattherberge. Begjærer han penger, er han en falsk profet.
7. Hver profet som taler i Ånden, skulle dere ikke granske eller prøve, for all synd skal forlates, bare ikke denne.
8. Men ikke hver og en som taler i Ånden, er en profet, men bare den som har Herrens oppførsel. På oppførselen skal altså den sanne og den falske profeten kjennes igjen.
9. Og ingen profet som i Ånden bestiller et måltid, eter av det, for da er han en falsk profet.
10. Men hver profet som lærer sannheten, er om han ikke gjør som han lærer, en falsk profet.
11. Men hver profet som prøves og finnes sann, som handler med hensyn til kirkens jordiske hemmelighet, men ikke lærer å gjøre alt hva han selv gjør, han skal ikke dømmes hos dere for hos Gud er hans dom. Slik har også de gamle profeter handlet.
12. Men den som i Ånden sier: Gi meg penger eller noe annet, ham skal dere ikke høre, om han derimot formaner å gi til formål for andre nødlidende, så skal ingen dømme ham.

XII.

1. Hver og en som kommer i Herrens navn, må tas imot, men siden skulle dere prøve ham og skille mellom det rette og det falske, for dere skal ha innsikt.

2. Er den som kommer, en vandrør, så hjelp ham så mye dere kan. Men han skal ikke stoppe hos dere lengre enn to eller tre dager, om det er nødvendig.
3. Vil han slå seg ned hos dere, så skal han, om han er en håndverker, arbeide og ete.
4. Kan han ikke noe håndverk, så legg vinn på det at ingen lever hos dere som en dagdriver.
5. Men vil han ikke innrette seg etter det, da er han en som driver handel med Kristus; hold dere langt fra slike!

XIII.

1. Men hver sannferdig profet, som vil slå seg ned hos dere, er verd sin næring.
2. Likeså er en sann lærer likesom hver arbeider, verd sin næring.
3. Alle produkt som kommer først fra vinpresse og låve, fe og får, skal du ta og gi til profetene.
4. Men om dere ikke har en profet, så gi det til de fattige.
5. Om du lager en deig, så ta det øverste og gi det etter Budet.
6. Likeså om du åpner et vin- eller oljefat, så ta det første og gi det til profetene.
7. Men av penger og klær og liknende eiendom, ta begynnelsen av det etter din egen bedømmelse og gi det etter Budet.

XIV.

1. Men på Herrens dag (den første i uken) skulle dere komme og bryte brødet og takke, siden dere på forhånd har gjort deres syndsbekjennelse, for at deres offer må være rent.
2. Men hver og en, som har en tvist med sin venn, han må ikke komme sammen med dere før de forsones, så at ikke deres offer må vannhelliges.
3. For så lyder Herrens ord: "På hvert sted og hver stund skal man bære frem for meg et rent offer; for jeg er stor konge, sier Herren, og mitt navn er vidunderlig blant folkene".

XV.

1. Skaff dere videre biskoper som er verdige for Herren, og milde diakoner, ikke pengeelskende, sannferdige og velprøvde menn, for dere gjør også disse profeters og læreres tjeneste.
2. Forakt dem derfor ikke, for de er de ærede blant dere sammen med profetene og lærerne.
3. Men overbevis hverandre ikke i vrede men i fred, slik som dere finner det i Evangeliet. Og om noen har forgått seg mot sin neste, så må ingen tale med ham, eller høre et ord fra dere til han har gjort bot.
4. Men deres bønner og almisser og alt hva dere gjør, gjør det slik som dere finner det i vår Herres Evangelium.

XVI.

1. Våk over dere selv; deres lykter skulle ikke slukne og deres lender ikke slappe av, men være beredt, for dere vet ikke stunden da vår Herre kommer.

2. Men ofte skulle dere komme sammen og søke etter det som er nødvendig for deres sjeler. For til intet skal hele (den tid inntil nå) tiden av deres tro gagne dere, om dere ikke blir fullkomne i den siste tid.
3. For i de siste dager skal de falske profeter og forførere *tilta* og skal *forvandle* fårene til ulver, og kjærligheten skal *forvandles* til hat;
4. for når urettferdigheten *tar overhånd*, skulle de hate og forfølge og overgi hverandre, og da skal verdens forførere synes som om han var Guds Sønn, og han skal gjøre tegn og under, og jorden skal overgis i hans hender, og han skal gjøre onde gjerninger, slikt som aldri noen sinne har skjedd siden tidens begynnelse.
5. Deretter skal menneskenes skapelse gjennom prøvelsens ild komme, og mange skal ta anstøt og gå fortapt. Men de som turer frem i sin tro, skulle reddes av den forbannede selv. (De som turer frem i sin egen tro og ikke i Guds tro, de blir "reddet" eller vernet av djevelen i den vanskelige tid! Red anm.)
6. Deretter skulle sannhetens tegn komme til syne: først det tegnet at himmelen åpner seg, deretter basunstøtenes tegn og for det tredje de dødes oppstandelse,
7. likevel ikke alles oppstandelse, men slik som det er sagt: "Herren skal komme og alle hellige med Ham".
8. Deretter skal verden se Herren komme i himmelens sky.